

KUSTBON

Veckotidning för svenskarna i Estland.

Fjärde årg. No 6.	Prenumerationspris. 1 månad Mr. 12:— I Sverige: 1 månad Kr. 0:75 I Finland: 1 månad Fmk. 1:50	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddaregaten 3, Reval.	Annonspris. 2 mk. pr. mm. I Sverige: 10 öre pr. mm. I Finland: 30 penni pr. mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	9 febr. 1921.
------------------------------------	---	---	---	--------------------------------

Från utkiken.

Olika, mycket olika bedömes vår Svenska Odlingens Vänner. En del anse den för kristlig, andra däremot för ogudaktig. "Riktiga" svenskar fördöma densamma som alltför estnisk, halvsvenskarna som allför svenska. Största delen beskylla föreningen för overksamhet, därav S. O. V. = sov (i ro?), men saknas det ej heller folk, som anser ett möte i månaden vara överflödigt. Skulle man vilja ta hänsyn till vad "folk säger", så bleve det nog lika galet som med gubben och åsnan i berättelsen "Världens dom". — Från min höga utsikt skall vi ägna en stunds uppmärksamhet åt denna del av våra goda landsmän, som anse S. O. V. för gudlös och vilka av denna orsak ej vilja medarbeta i föreningen. Enligt stadgarna skulla denna förening bygga på "kristlig grund". Föreningens förhandlingar börjades med bön och sång. Alla överläggningar fördes och föras mycket sansat t. o. m. en smula parlamentariskt. Men se, föreningens syftsmål äro "värdsliga", dess medlemmar till stor del "ofrälsta". Därför en del de sant troendes envisa avståndtagande från verksamheten, därför deras välmående varningar och ofta nog kärlekslösa förmaningar av dessa, som ändock vågat sluta sig till arbetet. Antagliga orsaken till denna försiktighet torde nog vara bibelordet, att man ej skall draga

ok, tillsammans med världens barn. "Okdragandet" skulle alltså bestå i att tillsammans med "otrogna" rådsla om rätta sättet för vårt svenska språks bevarande och förkovran, om inrättandet av skolor, om förbättrandet av vårt folks hälsoförhållanden. Likadant farligt vore det att tillsammans med andra rådsla om jordbrukets höjande, kreaturstammens förädling, om fiskeri och sjöfart, ty alla dessa frågor ingå i föreningens program. Och om föreningen kunde anskaffa böcker och öppna bibliotek, det måtte enligt denna sorts mening vara ytterst farligt. Farligt även att rådsla om åtgärder mot dryckenskap och andra laster, som kunde hota vårt folk.

Man vill ej dra ok, arbeta tillsammans med folk av andra uppfattningar i religiösa frågor. Vilket dock ej hindrar, att man dagligdags arbetar, sover och äter under samma tak som otrogna. Att man ingår bolag för att bygga båtar, anskaffa maskiner, anlägga kvarnar m. m. I sällskap med otrogna sitter man i skolråd, kommunalstämmor, byråd, kyrkoråd. Och om S. O. V. eller annan värdslig förening lyckats komma till något resultat, som kan vara till ens nytta, ja, då tvekar man ej att tillgodogöra sig arbetets lön av denna förening. Nej oss synes, att det mer måtte bero på andligt högmod än ängslan för besmittning, att så många religiösa motarbeta föreningen.

Det är inte Kristi ödmjukhetens och kärlekens sinnelag, som är avgörande utan något annat, något som till äventyrs står i släkt med: "Jag tackar dig, Herre, att jag ej är som andra människor", av samma anda, som en gång pekade finger på Mästaren, sägande: "Han äter och dricker med syndare". — För den sortens folk hade den store från Natzalet alltid de hårdaste ord. Och samma mans domar gälla ännu i dag. Därför: "Den som har öron att höra, han höre,,.

Farbror Svenske.

Kyrko- och prästkattesystemet behöver reformeras.

Nu under nydaningens tid, då allt gammalt, opraktiskt och orättvist måste vika för en mera rättvisare åskådning, vore även tiden inne för en reformering av vårt kyrko- och prästkattesystem.

Hittills ha endast de jordägan de församlingsborna varit tvungna att underhålla kyrkan och prästen, under detta att åter de obesuttna och utövare av andra yrken, vilka ej gjort mindre anspråk på kyrkan och prästen än de förra, ej bidragit med något till dessas underhåll.

Kyrkan och religionen böra vara varje enskild individs personliga sak så att alla, vilka önska tillhöra något bestämt religionssamfund måste vara tvungna att även göra de utskilder som honom härvid tillkomma.

Jorden borde ej hava något med kyrko- och prästskatten att göra, utan den bör erläggas som medlemsavgift.

De jordägande församlingsborna hava inga särskilda förmåner för detta de ensamma underhålla kyrkan. För sin jord få de "skatta" dyrt till staten, och i kyrkligt avseende hava de ej heller några företräden.

Som den skatt, vilken betalas till kyrkan och prästen, skall erläggas in natura blir denna nu då priset på allt livsmedel stigit så oerhört, en fullkomlig leligionsböroda.

På Lilla Rågö t. ex., där prästen predikar högst 4 gånger årligen, betalar varje liten hemmansägare i prästskatt årligen 400 strömling, 5 skålpund smör, 10 ägg, en "kilmit" råg, en höna, ett stop gryn, 3 stycken ost (å ett skålpund) och ett dagsvärk. Därtill

komma ännu tillfälliga skatter: ett får för varje begravning och 5 skålpund smör för varje konfirmationselev.

Allt detta undslippa de som ej hava jord, oaktat deras årliga inkomster stundom överstiga de jordägandes.

Vi böra komma därhän att prästerna få en bestämd avlöning i kontanter och denna lön betala alla, vilka frivilligt anmäla sig till medlemmar i någon församling.

Enligt nu rådande lagar blir ingen tvungen till självskriften medlem i något kyrkosamfund, utan det beror på var och ens fria önskan, var han vill anmäla sig och om han överhuvud taget vill tillhöra något religiöst samfund alls.

Därför bort med det gamla skattesystemet, som under långa tider varit tryckande för många och skapom oss ett rättvisare och

friare sådant där alla som vilja vara med om religionen få bidraga med sitt strå till stacken.

J. P.

Ormsö.

Härvarande avdelning av S. O. V. hade d. 25 jan. årsmöte. Bland annat förekom fyllnadsval ill styrelsen. Till ordförande utsågs herr Anders Häggblom från Kärrslätt, sekreterare läraren Joel Nyman. Inva des dessutom herr Anders Vikström från Sviby.

Beslöts föreslå årsavgiftens höjande till 10 mark.

Herr M. Westerblom från Reval talade om Sv. Folkförbundets nya stadgar samt om Svenska Handelsbolaget. Att representera Ormsö i Sv. Folkförbundet utsågs: Johan Lilja, Hullo, Anders Vikström, Sviby, Hans Nyholm, Kärrslätt och Lars Lilja från Borrby.
Joel N - n.

Jordbruket.

Några synpunkter vid kornas utfodring.

II

(Forts. från föreg. nr.)

Huru mycket behöver nu en ko av foderenheter och äggvita? För att utröna detta ha ett stort antal direkta utfodrings försök verkställt. De härigenom vunnna resultaten ha sedan blivit den grund, på vilken den moderna utfodringen byggd. Man har då funnit, att hänsyn måste tagas till dels storleken av djuret, dels den mjölmängd det lämnar. Djurets storlek bedömmes efter dess levande vikt. De tal, man kommit till äro följande: för varje 100 kg. av sin levande vikt behöver en ko omkring 0,60—0,65 f. e. och en äggvitemängd av 60—65 gr, för var 3-de kg mjölk hon lämnar 1 f. e. och 135—140 gr. äggvita.

För att förtydliga ovanstående skall jag taga ett exempel. Antag att en ko väger 350 kg.

För sitt underhåll fordrar hon således 21—23 f. e. samt 210—230 gr. äggvita. Om vt vidare antaga att hon avkastar 6 liter eller 6 kg mjölk (omkring 4¹/₂ stop) pr dag så behövs för mjölken 2 f. e. och 270—280 gr. äggvita. För att underhålla detta djur behövs således 4,1—4,3 f. e. samt en äggvitemängd av 480—510 gr.

Nu invända nog många av artikelns läsare, att dessa beräkningar äro omöjliga att för oss omsätta i praktiken. Vi veta icke huru många kilogram det åtgår av varje fodermedel till 1 f. e. mycket mindre mängden av äggvita de innehålla. Ja, för närvarande finnes nog skäl för dylika anmärkningar, men det torde väl icke dröja alltför länge innan tabeller häröver äro utarbetade, lämpliga för våra förhållanden. Dessutom har jag med ovanstående velat påvisa, att kornas utfodring icke är något som svävar i fria luften, utan att det verkligen finnes bestämda regler för denna sak.

Men vad säger oss nu ovanstående. Ja först lär det oss, att vi vid utfodringen måste taga hänsyn till djurets storlek och den mjölmängd det lämnar. Varje ko skall erhålla så mycket föda, som hon för tillfället fordrar. Giva vi henne för mycket kan överskottet dels passera djurkroppen utan någon nytta och dels användas till fettbildning, vilket är slöseri hos et mjölkdjur. Giva vi åter t. ex. en nyburen ko för litet foder, utnyttja vi icke till fullo hennes produktionsförmåga. Vi skola komma ihåg att kons "inkomster" och "utgifter" skola jämföras med varandra. "Inkomsterna" d. v. s. mjölkavkastningen bör naturligtvis överstiga "utgifterna", foderåtgången. Ju större behållningen blir desto fördelaktigare för ekonomin. I en följande artikel skall jag ingå på själva utfodrings detaljer, samt beröra de fodermedel, som stå oss till buds.

Tack!

Av Rikullflickor i Helsingfors har jag med anledning av eldsvådan i min bostad mottagit en kärkommen gåva för vilken jag härmed uttrycker mitt hjärtligaste tack!

Joh. Nymann.

Estland erkänt även av andra riken.

Kort efter det Europas stormakter de jure erkänt Estland skyndade sig även andra riken att göra det. De Skandinaviska rikena: Sverige, Norge och Danmark voro bland de första — Finland hade för länge sedan erkänt "broderfolket." Den 5 febr. på kvällen överlämnade de Skandinaviska rikens sändebud, svenske konsuln O. Hedman, danska generalkonsuln J. Johansen och norske konsuln B. Forsmann, akterna angående sina regeringars de jure erkännande av Republiken till utrikesministern A. Piip. Vid akternas överlämnande uttryckte de nämnda staternas representanter sitt sympati för det estniska folket och uttalade förhoppningen att förhållandet de Skandinaviska rikena och Estland emellan skulle bli det bästa och vänskapligaste i synnerhet på handelsområde. Minister Piip svarade och tackade i varma ordalag. — Sverige och den svenska pressen uttrycka sin vänskap mot Estland.

Även Portugalien har de jure erkänt Estland.

Handeln med spannmål kommer att bli fri.

Frågan angående frihandel med spannmål kommer i de närmaste dagarna att upptagas till behandling av regeringen.

Livsmedelsministeriet har erhållit 1000 tonn rågmjöl.

Den 6 febr. anlände norska ångaren "Frierfjord" med 60 915 pud rågmjöl, som förut beställts från Amerika.

Utlandet.

Polsk-ryska freden,

Enligt meddelande från Rauen och Warschau kommer polsk-ryska freden denna vecka att under-tecknas i Riga.

Aven Lettland erkänt av Skandinavien.

Riga 5 febr. Radio. Lta. Norska, svenska och danska regeringarna erkände Lettland officiellt de jure.

Krigsskadeersättning av Tyskland.

Nu äntligen ha ententemakterna fastställt summan, som Tyskland har att betala i krigsskadeersättning till nämnda makter. Under loppet av 42 år har Tyskland att betala icke mindre än 11 miljarder 30 millioner pund. Summan är så stor att man med vanligt förstånd icke kan göra sig en föreställning om densamma. Det behövs många, många mansåldrar och under denna tid ideligen, alla sekunder, räkna 1,2,3 för att komma till summan 11.300.000.000. I estniska mark skulle summan bli 1.300 gånger större. Tyskland från sin sida antager icke dessa på konferensen i Paris utarbetade

hårda villkor och förbereder andra förslag.

Grekland.

Rallis kabinett i Grekland har inlämnat avskedsansökan.

Kyrkliga meddelanden

från Ormsö St. Olaf församling. Födda 1920 — 34 barn (20 gossar, 14 flickor), i fjol 72 barn. Döda 1920 — 36 pers (22 män, 14 kvinnor), i fjol 60 p. Sammanvrigda till äktenskap 1920 — 18 par. V, i fjol 9. Konfirmerade 55 (34 pojkar, 21 flickor), i fjol 72.

Brevlada.

E. B — g. Då Kustbon numera har för litet ntrymme kunna vi bereda plats endast för sådana artiklar och meddelanden, som ha något värde och någon nytta för allmänheten ute i svenskbygderna. Er "Motorflugan" och "Lagen om luftens sammantryckbarhet II" äro bra skrivna, men de överensstämma icke med vårt program. De kunna därför icke införas. Endast i undantagsfall kunna mycket korta roligare bitar införas. Skulle Ni i stället inte kunna skriva något om gammal svensk sed och bruk bland fiskare och bönder?

Rågöbo och "Förslag №2".

Genmälen riktade mot uttalanden, under vilka riktiga namnet är utsatt, måste likadeles enligt lagen vara försedda med insändarens egen verkliga underskrift, annars kunna vi icke införa Edra genmälen.

Redaktionen

J. F. Hallmans

Bokhandel, Uddevalla, Sverige

anbefaller sig för leverans av all sorts
Svensk litteratur

säsom läroböcker, romaner, memoarverk, resebeskrivningar, teologi, religiösa berättelser, läkareböcker, ungdomsböcker, biblar och psalmböcker.

Begär våra bokkataloger, som sändas gratis och franko.

Ävenledes framhålles vårt väl sorterade lager av dansk, norsk, tysk, fransk och engelsk litteratur.

"S. O. V" :s Vålgörenhetsfest

äger rum söndagen den 13 februari kl. 7 e. m. i salen "Bjalik", Bredgatan, 5. Biljetter erhållas i förköp å Kustbon's redaktion Riddaregatan. 3 f. o. m. måndagen den 31 januari alla dagar mellan 6 — 8 samt å kontoret Svensk Import & Export, Königsstr. 4 mellan 9 — 12.

Omväxlande program.

— Egen buffet —

Festbestyrelsen.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

“Eesti Lloid”

Huvudkontor: Reval, Långgatan 28 (Pikk tän.), Telefon 624.
Försäkringssummor i **Brand & Transport** hittills

c : a 4.000.000.000.- Emk.!

tecknar, förutom **brand- & transport-**, även **livförsäkringar** med läkareundersökning på liberala försäkringsvillkor enligt följande tarifer:

- I. Vanlig livförsäkring med premiebetalning intill 80 år;
- II. Livförsäkring med premiebetalning under ett visst antal år;
- III. Blandad liv- och kapitalförsäkring;
- IV. Sparkasse- och donationsförsäkring.

Andra försäkringsarter äro under förberedning.

Vänd Eder till huvudkontoret eller till någon av bolagets agenter för att erhålla närmare upplysningar, vilka lämnas Eder beredvilligt, utan någon som helst förpliktelse från försäkringssökandens sida.

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är:

Filialkontor:

I Reval Harju Bank A. G., Harju tän. 33	i Immafer: (üle Pöltsamaa): J. Kodres.
” ” Konst. Jürgens & Co Troonipärija
puiestee, 19,	” Kegel: G. Sarmo, Keila aptek.
” ” Kaubamaja “Lajne”, Rataskaewu t. 6	” Möisakülla: J. Tammann, Kesk tän. 1
” ” J. Oras, Suur turg, 17	” Narwa: G. Anderson, Helsingi tän. 8
” ” Tilga & Bo., Niguliste tän. 13	” ” P. Unger, Narwa Kaupmeeste Ühisus
” ” A. Wisnapuu, Wiruwärawa puiestee 15	” ” P. Beck-
” ” Tarw. Üh. Keskühisus.	” Pernau. Joh. Linde, Uus tän. 2
” Arensburg: A. Lemet, Uus tän. 12	” Petschora: A. Lepik, Maakonna walitsus.
” Baltischport: K. Grep, Katarina tän. 98	” Rappel: H. Peets.
” Dorpat: M. Kapsta, Rütli tän. 10	” Toila (pr. Jewe) J. Sarap, Männimõis.
” Fellin: J. Fuchs, Harjutuse tän. 4	” Walk: W. Kreideberg, Moskwa tän. 27
” Hapsal: G. Mannoff, Karja tän. 21	” Wessenstein: O. Tammik, Walli tän. 6
” ” A. Korris, Posti tän. 20	” Wesenberg: Harju Bank A. G. Wesenb. Filialen.
	” ” G. Mägi, Konstantini tän. 8